

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 51714/13
Slobodan ĐUROVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 7. ožujka 2017. godine u Vijeću u sastavu:

Işıl Karakaş, *predsjednica*,
Julia Laffranque,
Paul Lemmens,
Valeriu Griţco,
Ksenija Turković,
Stéphanie Mourou-Vikström,
Georges Ravarani, *suci*,

i Stanley Naismith, *tajnik odjela*,

uzimajući u obzir prethodno navedeni zahtjev podnesen 1. kolovoza 2013. godine,

uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena Vlada i odgovore na očitovanje koje je podnio podnositelj zahtjeva, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva, g. Slobodan Đurović, crnogorski je državljanin koji je rođen 1954. godine i trenutačno služi kaznu zatvora u Zatvoru u Zagrebu. Pred Sudom su ga zastupali g. R. Mlinarić i g. K. Vilajtović, odvjetnici iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 12. veljače 2015. godine Vlada Crne Gore obaviještena je o predmetu i pozvana da ukoliko to želi, iskoristi svoje pravo na miješanje.

Dana 27. srpnja 2015. godine Vlada Crne Gore obavijestila je Sud kako ne želi iskoristiti svoje pravo na miješanje u ovom predmetu.

Okolnosti predmeta

4. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

1. Pozadina predmeta

5. Poznati hrvatski novinar I.P. i njegov poslovni suradnik N.F. ubijeni su 23. listopada 2008. godine u eksploziji improvizirane naprave postavljene ispod automobila I.P.-a, koji je bio parkiran ispred njegove izdavačke kuće. U eksploziji su ozljede zadobila i dva zaposlenika izdavačke kuće, a nanesena je i znatna materijalna šteta okolnim zgradama i automobilima parkiranima u blizini.

6. Policija je odmah pokrenula istragu povodom prethodno navedenih događaja i ubrzo je saznala da su u njima sudjelovali R.M., L.M. i A.M. te da im je nepoznata osoba navodno pomagala da pobjegnu iz zemlje. Stoga je donesena odluka o uhićenju tih pojedinaca. Glavni ravnatelj policije dao je usmenu naredbu da uhićenje provede Antiteroristička jedinica Lučko Specijalne policije (dalje u tekstu: „ATJ”).

7. Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Državnog odvjetništva podigao je 23. listopada 2009. godine optužnicu protiv nekoliko pojedinaca, uključujući i podnositelja zahtjeva, pred Županijskim sudom u Zagrebu zbog udruživanja radi ubojstva I.P.-a i zbog počinjenja istog.

8. Županijski sud u Zagrebu 3. studenoga 2010. godine proglasio je podnositelja zahtjeva krivim za poticanje na udruživanje za počinjenje teškog ubojstva i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od deset godina. Vrhovni sud Republike Hrvatske potvrdio je osudu protiv podnositelja zahtjeva 15. siječnja 2013. godine, te je preinačio kaznu zatvora povisujući ju na dvadeset tri godine.

2. Navodno zlostavljanje podnositelja zahtjeva od strane policije

9. ATJ je uhitio podnositelja zahtjeva te R.M.-a i L.M.-a 29. listopada 2008. godine u 17:35 sati na benzinskoj postaji Spačva na autocesti u blizini grada Županje.

10. Prema navodima Vlade, trojica navedenih pojedinaca opirala su se uhićenju i ATJ je morao primijeniti silu. Dva su člana ATJ-a zadobila ozljede. Ozlijede je zadobio i podnositelj zahtjeva primjenom standardne tehnike obuzdavanja tijekom uhićenja.

11. Prema navodima podnositelja zahtjeva, nekoliko ga je policijskih službenika teško pretuklo u području glave i tijela iako se on nije opirao uhićenju.

12. Nakon uhićenja podnositelj zahtjeva je doveden u prostorije kriminalističke policije u Zagrebu. Tamo mu je zdravstveni tim za hitne slučajeve pružio liječničku pomoć 30. listopada 2008. godine u 05:20 sati.

13. Istražni sudac Županijskog suda u Zagrebu saslušao je podnositelja zahtjeva 31. listopada 2008. godine u prisutnosti dvaju branitelja. Podnositelj zahtjeva nije podnio nikakav prigovor na postupanja policije.

14. Pri prijemu podnositelja zahtjeva u pritvor 1. studenoga 2008. godine zatvorski liječnik pregledao ga je i utvrdio da ima hematome oko oba oka te ogrebotinu na licu.

15. Prema navodima podnositelja zahtjeva, on je u daljnjem tijeku postupka podnio prigovore na nasilje primijenjeno prilikom uhićenja Županijskom sudu u Zagrebu, istražnom sucu, Državnom odvjetništvu, policiji i drugim tijelima. Međutim, nije dostavio nikakve dokumente kojima bi potvrdio te navode.

16. Iz dokumenata koje su stranke dostavile proizlazi da je podnositelj zahtjeva u dopisu od 27. srpnja 2011. godine upućenom Uredu Predsjednika Republike Hrvatske podnio prigovor, među ostalim, i na navodno zlostavljanje koje je počinila policija tijekom uhićenja.

17. Istraga u vezi s navodima podnositelja zahtjeva o zlostavljanju nikada nije pokrenuta.

18. Podnositelj zahtjeva je 21. rujna 2012. godine pokrenuo parnični postupak protiv Republike Hrvatske pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu u kojem je tražio naknadu štete za navodno zlostavljanje koje je počinila policija. Proizlazi da je taj postupak još u tijeku pred Općinskim sudom.

19. U ustavnoj tužbi od 7. ožujka 2013. godine, podnesenoj protiv presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 15. siječnja 2013. godine izrečene u kaznenom postupku koji se vodio protiv njega, podnositelj zahtjeva je naveo da su policijski službenici upotrijebili silu tijekom njegova uhićenja i nanijeli mu mnoge teške tjelesne ozljede. Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio je 25. veljače 2015. godine da tim navodima, u mjeri u kojoj su dopušteni i podložni ispitivanju pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, nije utvrđena povreda ljudskih prava i temeljnih sloboda podnositelja zahtjeva zajamčenih Ustavom.

PRIGOVOR

20. Podnositelj zahtjeva prigovara na temelju članka 3. Konvencije navodnom zlostavljanju od strane policije prilikom njegova uhićenja.

PRAVO

Navodna povreda članka 3. Konvencije

21. Podnositelj zahtjeva prigovorio je zlostavljanju tijekom njegova uhićenja i policijskog zadržavanja te nedostatku djelotvorne istrage u tom pogledu. Pozvao se na članak 3. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.”

1. Tvrdnje stranaka

22. Vlada je tvrdila kako podnositelj zahtjeva nije poštovao rok od šest mjeseci jer je do navodnog zlostavljanja došlo u listopadu 2008. godine, a podnositelj zahtjeva je podnio zahtjev Sudu 1. kolovoza 2013. godine, gotovo pet godina kasnije, bez podnošenja odgovarajuće kaznene prijave domaćim tijelima. S obzirom na navode o zlostavljanju u ustavnoj tužbi podnositelja zahtjeva, Vlada je tvrdila da taj postupak i rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske ne mogu biti polazna točka od koje se računa da teče rok od šest mjeseci jer je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev Sudu prije nego što je Ustavni sud Republike Hrvatske donio rješenje.

23. Vlada je nadalje tvrdila da podnositelj zahtjeva nije propisno iscrpio sva raspoloživa domaća pravna sredstva jer nije podnio kaznenu prijavu policiji ili Državnom odvjetništvu. Kada ga je 31. listopada 2008. godine saslušao istražni sudac Županijskog suda u Zagrebu u prisutnosti dvaju branitelja po vlastitom izboru, podnositelj zahtjeva nije iznio nikakve navode o zlostavljanju prilikom uhićenja, do kojeg je došlo dva dana prije ispitivanja.

24. Vlada je tvrdila i da su prigovori podnositelja zahtjeva preuranjeni jer je parnični postupak za naknadu štete pokrenut po tužbi protiv Republike Hrvatske još uvijek u tijeku.

25. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da bi se rok od šest mjeseci trebao računati od presude koju je u kaznenom postupku protiv njega donio Vrhovni sud Republike Hrvatske.

26. S obzirom na pitanje iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava, podnositelj zahtjeva je tvrdio da je različitim domaćim tijelima poslao brojne prigovore o zlostavljanju koje je počinila policija tijekom uhićenja.

2. Ocjena Suda

27. Sud ponavlja da rok od šest mjeseci predviđen člankom 35. stavkom 1. Konvencije ima nekoliko ciljeva. Njegova je osnovna svrha održati pravnu sigurnost tako da se osigura da predmeti u kojima se otvaraju pitanja prema Konvenciji budu ispitani u razumnom roku te spriječiti da vlasti i druge osobe kojih se to tiče budu u stanju neizvjesnosti tijekom

duljeg vremenskog razdoblja (vidi predmete *Sabri Güneş protiv Turske* [VV], br. 27396/06, odlomak 39., 29. lipnja 2012. i *El Masri protiv bivše jugoslavenske Republike Makedonije* [VV], br. 39630/09, odlomak 135., ECHR 2012).

28. Rok od šest mjeseci obično teče od datuma konačne odluke donesene u postupku u kojem su iscrpljena domaća pravna sredstva. Međutim, kada je od početka jasno da podnositelju zahtjeva nije dostupno nikakvo djelotvorno pravno sredstvo, rok teče od dana kada se dogodila radnja ili mjera kojoj se prigovara. Članak 35. stavak 1. ne može se tumačiti na način koji bi zahtijevao da podnositelj zahtjeva obavijesti Sud o svom prigovoru prije nego što se njegov položaj u vezi s tim pitanjem konačno riješi na domaćoj razini. Dakle, kada podnositelj zahtjeva iskoristi naizgled postojeće pravno sredstvo i tek naknadno postane svjestan okolnosti koje to pravno sredstvo čine nedjelotvornim, Sud smatra da u svrhu članka 35. stavka 1. može biti prikladno smatrati da rok od šest mjeseci počinje teći od dana kad je podnositelj zahtjeva prvi puta postao svjestan ili trebao postati svjestan tih okolnosti (vidi predmete *Keenan protiv Ujedinjenje Kraljevine* (odl.), br. 27229/95, 22. svibnja 1998.; *Edwards protiv Ujedinjene Kraljevine* (odl.), br. 46477/99, 7. lipnja 2001.; i *Mocanu i drugi protiv Rumunjske* [VV], br. 10865/09, 45886/07 i 32431/08, odlomci 259. – 60., ECHR 2014 (izvadci)).

29. U predmetima koji se odnose na istragu zlostavljanja Sud je već ranije smatrao da obveza revnosti koja je na podnositeljima zahtjeva sadrži dva različita, ali usko povezana aspekta: s jedne strane, podnositelji zahtjeva se moraju promptno raspitati kod domaćih vlasti o napretku istrage – što implicira potrebu da im se žurno obrate budući da bilo kakvo odlaganje podrazumijeva rizik od ugrožavanja učinkovitosti istrage – i, s druge strane, moraju promptno podnijeti svoje zahtjeve Sudu, čim postanu svjesni, ili su trebali postati svjesni, da istraga nije učinkovita (vidi predmet *Mocanu i drugi*, prethodno citirano, odlomak 264.).

30. Prvi aspekt obveze revnosti, tj. obveza žurnog obraćanja domaćim vlastima, mora se procijeniti u kontekstu okolnosti predmeta. U tom pogledu, Sud je smatrao da kašnjenje podnositelja zahtjeva u podnošenju prigovora nije odlučujuće kada su vlasti trebale biti svjesne da je podnositelj zahtjeva mogao biti podvrgnut zlostavljanju, osobito u slučaju napada koji se dogodi u prisutnosti policijskih službenika, jer obveza provođenja istrage postoji čak i u slučaju izostanka izričitog prigovora (vidi *Velev protiv Bugarske*, br. 43531/08, odlomci 59. – 60., 16. travnja 2013.). Kašnjenje ne utječe na dopuštenost zahtjeva niti kada je podnositelj zahtjeva bio u posebno ranjivoj situaciji, uzimajući u obzir složenost predmeta i prirodu navodnih povreda ljudskih prava koje su u pitanju, i kada je bilo razumno da podnositelj zahtjeva čeka razvoj događaja kojim su se mogla riješiti ključna činjenična i pravna pitanja (vidi *El Masri*, prethodno citirano, odlomak 142.).

31. U vezi s drugim aspektom navedene obveze revnosti, tj. obvezom podnositelja zahtjeva da podnese zahtjev Sudu čim je shvatio, ili je trebao shvatiti, da istraga nije učinkovita, Sud je istaknuo da pitanje utvrđivanja točnog trenutka u kojem je dosegnuta ta faza nužno ovisi o okolnostima predmeta i da ga je teško precizno odrediti (vidi *Nasirkhayeva protiv Rusije* (odl.) br. 1721/07, 31. svibnja 2011.). Posebice, Sud je smatrao da je neophodno da pojedinci koji žele podnijeti prigovor o nedjelotvornosti ili nepostojanju istrage Sudu neopravdano ne odgađaju podnošenje zahtjeva. Međutim, sve dok postoji neki smisleni kontakt s vlastima u pogledu prigovora i zahtjeva za pružanjem informacija, ili naznaka ili stvarna mogućnost napretka istražnih mjera, pitanje kašnjenja podnositelja zahtjeva načelno se neće postavljati (vidi *Mocanu i drugi*, prethodno citirano, odlomak 269.).

32. S obzirom na ovaj predmet, podnositelj zahtjeva je naveo da ga je policija pretukla prilikom uhićenja 29. listopada 2008. godine. Podnositelj zahtjeva je primio liječničku pomoć zbog ozljeda 30. listopada i 1. studenoga 2008. godine pa su stoga tijela u to vrijeme već morala postati svjesna mogućnosti nasilja primijenjenog u odnosu na podnositelja zahtjeva. Međutim, nije uslijedila nikakva istraga mogućeg zlostavljanja podnositelja zahtjeva.

33. Iako Sud priznaje da je podnositelj zahtjeva bio u ranjivom položaju, ipak primjećuje da nije uložio nikakav prigovor na postupanje policije kada ga je istražni sudac Županijskog suda u Zagrebu saslušao 31. listopada 2008. godine u prisutnosti dvaju branitelja po vlastitom izboru.

34. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da je različitim tijelima poslao mnoge prigovore o navodnom zlostavljanju koje je počinila policija prilikom njegova uhićenja. Međutim, u dokumentima koje je podnositelj zahtjeva dostavio ne nalaze se takvi prigovori, osim u dokumentu navedenom u nastavku. Podnositelj zahtjeva je čekao dvije godine i devet mjeseci prije nego što je upoznao tijela s navodima o zlostavljanju koje je počinila policija. Prvi je put na to prigovorio 27. srpnja 2011. godine u dopisu poslanom Uredu Predsjednika Republike Hrvatske. Taj je Ured 24. kolovoza 2011. godine obavijestio odvjetnika podnositelja zahtjeva da je primio njegov prigovor.

35. Iako je podnositelj zahtjeva morao biti svjestan da navodi s kojima je upoznao Ured Predsjednika Republike Hrvatske nisu rezultirali poduzimanjem konkretnih mjera, nije podnio službenu kaznenu prijavu zbog navodnog zlostavljanja koje je počinila policija nijednom tijelu (vidi suprotno u predmetu *Mafalani protiv Hrvatske*, br. 32325/13, odlomak 83., 9. srpnja 2015.). Umjesto toga, čekao je još godinu dana i sedam mjeseci prije nego što je ponovio svoje navode u ustavnoj tužbi koju je podnio u kontekstu kaznenog postupka koji se vodio protiv njega. Podnositelj zahtjeva je podnio svoj zahtjev Sudu prije nego što je Ustavni sud Republike Hrvatske odlučio o prigovorima iz ustavne tužbe.

36. U ovim okolnostima Sud smatra da podnositelj zahtjeva, kojega su zastupali odvjetnici po vlastitom izboru od trenutka svog uhićenja, nije pokazao dužnu revnost i poduzeo korake kako bi pratio rješavaju li se njegovi navodi propisno. Nije podnio zahtjev uz dužnu žurnost nakon što je postao svjestan ili je trebao postati svjestan da nema nikakve djelotvorne istrage.

37. S obzirom na tužbu radi naknade štete koju je podnositelj zahtjeva podnio protiv Republike Hrvatske Sud je više puta utvrdio kako se proceduralna obveza države iz članka 3. da provede temeljitu, službenu, djelotvornu i brzu istragu navoda o zlostavljanju ne može zamijeniti naknadom štete. Sud potvrđuje da se tužbom ne može doći do saznanja o identitetu počinitelja, a još manje utvrditi njihovu odgovornost. Nadalje, obveza Države ugovornice iz članka 3. Konvencije da provede istragu koja može dovesti do identifikacije i kažnjavanja odgovornih osoba u slučajevima zlostavljanja mogla bi ostati iluzorna ako je, u odnosu na prigovore temeljene na tom članku, podnositelj zahtjeva obvezan iscrpiti pravno sredstvo koje dovodi samo do naknade štete (vidi *Parlak i drugi protiv Turske* (odl.), br. 24942/94, 24943/94 i 25125/94, 9. siječnja 2001.; *Okkali protiv Turske*, br. 52067/99, odlomak 58., ECHR 2006-XII (izvaci); *Taymuskhanovy protiv Rusije*, br. 11528/07, odlomak 75., 16. prosinca 2010.; i *V.D. protiv Hrvatske*, br. 15526/10, odlomak 49., 8. studenoga 2011.). Stoga, parnični postupak koji je pokrenuo podnositelj zahtjeva ne utječe na računanje šestomjesečnog roka (usporedi s predmetom *Narin protiv Turske*, br. 18907/02, odlomak 48., 15. prosinca 2009.).

38. Sukladno navedenom, zahtjev je podnesen nepravovremeno i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavcima 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 30. ožujka 2017. godine.

Stanley Naismith
Tajnik

Işıl Karakaş
Predsjednica